

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
A. ΓΕΝΙΚΑ ΑΡΘΡΑ	4
Άρθρο 1. Εισαγωγή	4
1. Αποστολή	4
2. Στόχοι	4
3. Γενικές Διατάξεις	4-5
4. Μεταπτυχιακοί Τίτλοι	5
B. ΑΡΘΡΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	5
Άρθρο 2. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης	5
1. Εισαγωγή	5
2. Χρονική Διάρκεια	5
3. Προϋποθέσεις Απόκτησης Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης	5-6
4. Όργανα Λειτουργίας ΠΜΣ	6
5. Επιτροπές	6-7
Άρθρο 3. Εισακτέοι στα ΠΜΣ.- Διαδικασίες επιλογής	7
1. Αιτήσεις	7
2. Επιλογή Μεταπτυχιακών Φοιτητών	7-8
Άρθρο 4. Πρόγραμμα	8
1. Πρόγραμμα μαθημάτων για το ΜΔΕ	8
2. Διδάσκοντες στα ΠΜΣ.- Επιβλέποντες	8-9
3. Αξιολόγηση μαθημάτων	9
4. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	9-10
5. Πρακτική Άσκηση	10
Γ. ΑΡΘΡΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ	10
Άρθρο 5. Διδακτορικό Δίπλωμα	10
1. Εισαγωγή	10-11
2. Χρονική διάρκεια	11
3. Προϋποθέσεις απόκτησης Διδακτορικού Διπλώματος	11
4. Διαδικασία Επιλογής υποψηφίων διδασκτόρων	11
5. Κριτήρια εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής	11
Άρθρο 6. Πρόγραμμα	12
1. Διαδικασία απόκτησης Διδακτορικού Διπλώματος	12
2. Εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής	12-13
Δ. ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ	13
Άρθρο 7.	13
1. Παρακολούθηση μαθημάτων	13
2. Αναστολή φοίτησης	13
3. Μερική φοίτηση	14
4. Υλικοτεχνική υποδομή	14
5. Ολοκλήρωση των σπουδών	14
6. Βεβαιώσεις	14
7. Γραμματειακή κάλυψη, τεχνολογική και οικονομική υποστήριξη	14
Άρθρο 8. Οικονομικά. Διαχείριση εξόδων και εσόδων	14
1. Πόροι	14-15
2. Δαπάνες	15
3. Υποτροφίες	15

4.Υγειονομική κάλυψη Φοιτητικά δάνεια	15
Άρθρο 9. Διασφάλιση ποιότητας	15
1. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων και δεοντολογίας	15-16
2. Αξιολόγηση Προγραμμάτων	16
3. Ιστοσελίδα των ΠΜΣ	16
Άρθρο 10. Γενικές διατάξεις	16
Παράρτημα 1	17

A. ΓΕΝΙΚΑ ΑΡΘΡΑ

Άρθρο 1. Εισαγωγή

1. Αποστολή

Στον κανονισμό αυτό παρουσιάζονται η δομή και οι κανόνες λειτουργίας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας (ΠΘ). Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας υποστηρίζει διοικητικά και οικονομικά τα υλοποιούμενα από τα Τμήματά του Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Αποστολή των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας είναι η προσφορά υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης που αποσκοπεί στην περαιτέρω προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και των τεχνών και στην προώθηση της έρευνας με συνεκτίμηση των αναγκών ανάπτυξης της χώρας. Ειδικότερα:

Αποστολή των ΠΜΣ του ΠΘ, που οδηγούν στην απόκτηση Μεταπτυχιακών Διπλωμάτων Ειδίκευσης, είναι η υψηλής ποιότητας εκπαίδευση και η απόκτηση γνώσεων μέσω της μελέτης, της κριτικής αξιολόγησης και της έρευνας των σχετικών με τα προγράμματα γνωστικών περιοχών.

Αποστολή των ΠΜΣ του ΠΘ, που οδηγούν στην απόκτηση Διδακτορικών Διπλωμάτων είναι η εκπαίδευση και καθοδήγηση των υποψηφίων διδασκτόρων μέσω της πρωτοτυπίας ή καινοτομίας και της έρευνας, ώστε να συνεισφέρουν ουσιαστικά στην προαγωγή καιρίων γνωστικών περιοχών.

2. Στόχοι

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας διοργανώνει ΠΜΣ τα οποία στοχεύουν:

Στην προαγωγή γνώσης και εξειδίκευσης, με κανόνες δεοντολογίας, που θα εξυπηρετούν τις ανάγκες της κοινωνίας. Στην προαγωγή της γνώσης και της έρευνας, μέσα σε ένα ελεύθερο ακαδημαϊκά περιβάλλον, παρέχοντας στο υψηλότερο ποιοτικά εκπαιδευτικό επίπεδο, καθώς και ευρύτατες ευκαιρίες στους φοιτητές και φοιτήτριες, χρήσιμες για την κοινωνία και το πολιτισμό. Στην διεξαγωγή έρευνας υψηλού επιπέδου, που θα δημοσιεύεται και θα αναγνωρίζεται διεθνώς.

Στη διαπαιδαγώγηση των φοιτητών και φοιτητριών έτσι ώστε να κατανοήσουν τον τρόπο διεξαγωγής της έρευνας, τις θεωρίες και τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις που σχετίζονται με κάθε περιοχή εξειδίκευσης.

Στη διεύρυνση συνεργασιών σε εκπαιδευτικό και ερευνητικό επίπεδο με εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής, με προσφορά ικανού αριθμού προγραμμάτων και σε ξένες γλώσσες.

Στη διασφάλιση εχεγγύων ότι το διδακτικό προσωπικό έχει την ικανότητα για διδασκαλία και υποστήριξη της έρευνας σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Στην προετοιμασία φοιτητών και φοιτητριών ικανών για επιτυχή σταδιοδρομία τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας αναπτύσσει για την οικονομική στήριξη των φοιτητών και φοιτητριών του σύστημα αριστείων, και προνοεί ώστε ικανός αριθμός φοιτητών και φοιτητριών να εγγράφεται στα προγράμματα μέσω υποτροφιών, από φορείς, ιδρύματα, κλπ.

Κύριος στόχος του ΠΘ είναι η αναγνώριση των μεταπτυχιακών προγραμμάτων του μέσα στην επόμενη δεκαετία για το υψηλό επίπεδο, και την αξιοπιστία τους καθώς και η επιλογή τους από τους πτυχιούχους που επιθυμούν να κάνουν μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα. Επιπλέον προβλέπεται η προσφορά προγραμμάτων με μεθόδους εξ αποστάσεως διδασκαλίας μέσω του διαδικτύου, καθώς και προγραμμάτων μερικής φοίτησης. Τέλος, στόχος του είναι κάθε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σε τακτά χρονικά διαστήματα να οργανώνει συνέδρια, συμπόσια, ή ημερίδες σχετικά με το αντικείμενό του.

3. Γενικές Διατάξεις

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας από το ακαδημαϊκό έτος 2008–2009 οργανώνει και λειτουργεί τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3685 (ΦΕΚ 148, τ.Α΄/16-8-2008). Τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας μπορούν να οργανώνουν αυτοδύναμα ή να συνδιοργανώνουν μεταξύ τους ή με ομοταγή ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών για τη χορήγηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ) και Διδακτορικού Διπλώματος (ΔΔ). Απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή αιτήματος έγκρισης ΠΜΣ προς το ΥΠΕΠΘ, είναι η συνυποβολή της έκθεσης αξιολόγησης του οικείου Τμήματος σύμφωνα με το Ν. 3374/2005(ΦΕΚ 189 Α΄), από την οποία θα πρέπει να προκύπτει η ύπαρξη των απαραίτητων για τη λειτουργία του Προγράμματος προϋποθέσεων.

Τα ΠΜΣ καταρτίζονται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (ΓΣΕΣ) του οικείου Τμήματος που διαθέτει την απαραίτητη κτιριακή-υλικοτεχνική υποδομή, τα απαραίτητα μέλη ΔΕΠ και το λοιπό εκπαιδευτικό και διοικητικό προσωπικό και υποβάλλονται για έγκριση στη Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης (ΣΕΣ) κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΕΜΣ) του Ιδρύματος.

Στην περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ΠΜΣ, το Πρόγραμμα καταρτίζεται από όλα τα συνεργαζόμενα Τμήματα και εγκρίνεται από τις Συγκλήτους Ειδικής Σύνθεσης (ΣΕΣ) των οικείων Ιδρυμάτων, κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Στην περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ή διακρατικού ΠΜΣ καταρτίζεται ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (ΕΠΣ) μεταξύ των συνεργαζόμενων Τμημάτων, το οποίο εγκρίνεται από τις οικείες ΣΕΣ των Πανεπιστημίων ή τα αντίστοιχα όργανα διοίκησης των ΤΕΙ και της ΑΣΠΑΙΤΕ και στο οποίο καθορίζονται πλην των άλλων οι υποχρεώσεις κάθε Τμήματος, θέματα που αφορούν το διδακτικό προσωπικό και τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες, ο αριθμός των μελών της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής (ΕΔΕ) στην οποία εκπροσωπείται κάθε Τμήμα, η διαδικασία εκλογής Διευθυντή, ο οποίος είναι μέλος της ΕΔΕ και γενικά κάθε θέμα που κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ. Μέλη της ΕΔΕ ορίζονται κατά προτίμηση μέλη ΔΕΠ ή ΕΠ αντίστοιχου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου.

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας υποστηρίζει τα Π Μ Σ που λειτουργούν στο ίδρυμα, παρέχοντας όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την λειτουργία τους.

Β. ΑΡΘΡΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Άρθρο 2. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης

1. Εισαγωγή

Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΘ που οδηγούν σε ΜΔΕ έχουν ως αντικείμενο την εμβάθυνση σε γνωστικές περιοχές της επιστήμης, την υψηλής ποιότητας εκπαίδευση, την κατανόηση των ερευνητικών μεθόδων και την προετοιμασία των φοιτητών και φοιτητριών για τη στελέχωση συναφών επαγγελματικών και επιστημονικών χώρων.

2. Χρονική διάρκεια

Η διάρκεια σπουδών για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης καθορίζεται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του εκάστοτε ΠΜΣ και αντιστοιχεί κατ' ελάχιστο σε ένα και μέγιστο σε δύο πλήρη ημερολογιακά έτη. Μέγιστη διάρκεια φοίτησης ορίζεται ο διπλάσιος χρόνος της ελάχιστης διάρκειας σπουδών. Οι

Γενικές Συνελεύσεις Ειδικής Σύνοψης των Τμημάτων, καθώς και οι ΕΔΕ μπορούν να επεκτείνουν αυτό το διάστημα άλλον ένα χρόνο, μετά από τεκμηριωμένη απόφαση.

3. Προϋποθέσεις απόκτησης Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης

Για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης απαιτούνται από 60 (75 για ετήσια εντατικά) έως 120 πιστωτικές μονάδες (ECTS), οι οποίες αποκτούνται μετά από:

- Επιτυχή παρακολούθηση και εξέταση σε ικανό αριθμό μαθημάτων (6 έως 20).
- Εκπόνηση και επιτυχή εξέταση πρωτότυπης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.
- Πρακτική Άσκηση (όπου θεωρείται απαραίτητη από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΜΣ).
- Παρακολούθηση οργανωμένων σεμιναρίων ή διαλέξεων ή ασκήσεων, εφόσον προβλέπονται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΜΣ.

4. Όργανα λειτουργίας ΠΜΣ

Για την οργάνωση και την εν γένει λειτουργία των ΠΜΣ αρμόδια όργανα είναι:

- Η Σύγκλητος Ειδικής Σύνοψης (ΣΕΣ) του Ιδρύματος, η οποία περιλαμβάνει τα μέλη ΔΕΠ και δύο (2) εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών. Το όργανο αυτό είναι αρμόδιο για κάθε θέμα διοικητικού ή οργανωτικού χαρακτήρα που σχετίζεται με τις μεταπτυχιακές σπουδές.

- Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης (ΓΣΕΣ) του οικείου Τμήματος, η οποία απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, τα μέλη ΔΕΠ της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος και δυο (2) εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος. Η ΓΣΕΣ είναι αρμόδια για την κατάρτιση και εισήγηση προτάσεων για ΠΜΣ, τον ορισμό των μελών των συμβουλευτικών επιτροπών, των εξεταστικών επιτροπών, της συντονιστικής επιτροπής, τη συγκρότηση των επιτροπών επιλογής ή εξέτασης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών, καθώς και για κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται από επί μέρους διατάξεις. Στη ΓΣΕΣ προεδρεύει ο Πρόεδρος του Τμήματος και εισηγείται ο Διευθυντής του ΠΜΣ.

- Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ, η οποία απαρτίζεται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, τα οποία έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο ή την επίβλεψη διδακτορικών διατριβών και τα οποία ορίζονται από τη ΓΣΕΣ. Η ΣΕ είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό λειτουργίας του Προγράμματος. Η θητεία των μελών της ΣΕ θα είναι διετής με δυνατότητα ανανέωσης.

- Ο Διευθυντής του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών προεδρεύει της ΣΕ εκλέγεται με απόφαση της ΓΣΕΣ του Τμήματος ή στην περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ΠΜΣ, της ΕΔΕ, για διετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης και μπορεί να ασκεί τα καθήκοντα του με μερική απαλλαγή από τις διδακτικές του υποχρεώσεις. Ο Διευθυντής ανήκει στη βαθμίδα του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή, είναι του ίδιου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ και προεδρεύει της ΕΔΕ στην περίπτωση διατμηματικού ή διδρυματικού ΠΜΣ. Ο Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών εισηγείται στη ΓΣΕΣ ή στην ΕΔΕ κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική εφαρμογή του ΠΜΣ.

- Η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (ΕΔΕ) σε περιπτώσεις διατμηματικών ή διδρυματικών ΠΜΣ, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες της ΓΣΕΣ και συγκροτείται από μέλη των αντίστοιχων Γενικών Συνελεύσεων των οικείων Τμημάτων, τα οποία εκλέγονται από τη ΓΣΕΣ κάθε Τμήματος.

Στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ιδρύονται δυο Επιτροπές Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος:

Α. Επιτροπή που αποτελείται από οκτώ (8) μέλη ΔΕΠ, καθώς και από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού, ο οποίος προεδρεύει σ' αυτήν και ορίζεται από το Πρυτανικό Συμβούλιο για θητεία δυο ετών και είναι αρμόδια να

εξετάζει και να εισηγείται στη ΣΕΣ για όλα τα τρέχοντα θέματα που αφορούν στα ΠΜΣ του Ιδρύματος, όπως τροποποίηση των Υπουργικών Αποφάσεων των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, δίδακτρα κλπ.

Β. Επιτροπή που αποτελείται από τα μέλη της παραπάνω Επιτροπής και από όλους τους Διευθυντές των Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος. Έργο της είναι να εξετάζει και να εισηγείται στη ΣΕΣ για όλα τα σοβαρά θέματα που αφορούν στα ΠΜΣ του Ιδρύματος, όπως ίδρυση νέων Π.Μ.Σ., τροποποίηση Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών κλπ.

5. Επιτροπές των ΠΜΣ

Για τη λειτουργία των ΠΜΣ η ΓΣΕΣ ή ΕΔΕ του εκάστοτε Τμήματος ορίζει, με θητεία ενός (1) ή δύο (2) ετών, όπως προβλέπει ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών κάθε προγράμματος, τις εξής Επιτροπές:

Επιτροπή Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Επιτροπή Οικονομικής Διαχείρισης

Η ΓΣΕΣ ή η ΕΔΕ συγκροτεί επιπλέον Επιτροπές όπου αυτή κρίνει απαραίτητο. Όλες οι προτάσεις ή αποφάσεις των επιτροπών εγκρίνονται από την ΓΣΕΣ, ή την ΕΔΕ.

Έργο της Επιτροπής Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών, αποτελούν τα παρακάτω:

Διενέργεια εξετάσεων για εισαγωγή στο Πρόγραμμα, όπου αυτό προβλέπεται.

Έλεγχος και αξιολόγηση όλων των υποβληθέντων δικαιολογητικών.

Έλεγχος της συνάφειας του πτυχίου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ.

Έλεγχος της γλωσσικής επάρκειας.

Τελική κατάταξη υποψηφίων με βάση τη λίστα κριτηρίων του Προγράμματος και πρόταση επιλογής υποψηφίων με βάση την κατάταξη αυτή στη ΓΣΕΣ ή στην ΕΔΕ.

Έργο της Επιτροπής Οικονομικής Διαχείρισης αποτελούν τα παρακάτω:

Εισήγηση προς τη ΓΣΕΣ ή την ΕΔΕ για τον καθορισμό του ύψους των διδάκτρων, όπου αυτά προβλέπονται, με τεκμηρίωση. Η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η διαρκής ενημέρωση των οικονομικών του Προγράμματος.

Άρθρο 3. Εισακτέοι στα Π.Μ.Σ.-Διαδικασίες επιλογής

1. Αιτήσεις

Κάθε χρόνο τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών των Τμημάτων δημοσιεύουν, τρεις (3) με δύο (2) μήνες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων, ανακοίνωση στον Τύπο και στην ιστοσελίδα τους σχετικά με το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, του οποίου η έναρξη έχει προγραμματισθεί για το αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Οι αιτήσεις των υποψηφίων πρέπει να συνοδεύονται από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά. Αιτήσεις που δε συνοδεύονται από τα απαραίτητα πιστοποιητικά ή δικαιολογητικά δε λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων.

2. Επιλογή μεταπτυχιακών φοιτητών

Στα ΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι ΑΕΙ (κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 3549/2007) της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών γίνεται κυρίως με συνεκτίμηση των εξής κριτηρίων: το γενικό βαθμό του πτυχίου, την επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο, και την τυχόν ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου.

Η ΓΣΕΣ του οικείου Τμήματος ή η ΕΔΕ καθορίζει με απόφασή της τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, τον ορισμό συμπληρωματικών κριτηρίων ή τη διεξαγωγή εξετάσεων και συνεντεύξεων, τα αποτελέσματα των οποίων συνεκτιμώνται κατά την επιλογή.

Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών των Τμημάτων ενθαρρύνονται να εισάγουν ως υπεράριθμους άτομα με σοβαρές παθήσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις του Ν. 3794/4-9-2009, σε ποσοστό μέχρι 5% επί των εισαγομένων μεταπτυχιακών φοιτητών και με σαφή κριτήρια που θα ορίζουν τα ίδια τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες τους και ενημερώνοντας τους υποψηφίους για τις πιθανές δυσκολίες ολοκλήρωσης των σπουδών τους.

Οι αιτήσεις των υποψηφίων με τα συνημμένα δικαιολογητικά υποβάλλονται στις Γραμματείες των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η επιλογή των εισακτέων στο ΠΜΣ γίνεται από την Επιτροπή Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών, που συγκροτείται με απόφαση της ΓΣΕΣ ή της ΕΔΕ. Το επίπεδο της γνώσης της ξένης γλώσσας ή των ξένων γλωσσών που θα είναι υποχρεωτικές από κάθε ΠΜΣ θα πρέπει να είναι αντίστοιχο τουλάχιστο με το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας Επιπέδου Β2 του Ν. 2740/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του Ν. 3149/2003. Από την υποχρέωση αυτή εξαιρούνται οι κάτοχοι προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών Πανεπιστημίου της αλλοδαπής, στη γλώσσα που απαιτεί το ΠΜΣ.

Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών καθορίζεται κατά ανώτατο όριο από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος, ή την ΕΔΕ, σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσης του κάθε ΠΜΣ. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη ΓΣΕΣ ή την ΕΔΕ. Σε κάθε ΠΜΣ, επιπλέον του αριθμού εισακτέων, γίνεται δεκτός ένας (1) υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) που πέτυχε στο σχετικό διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού, του γνωστικού αντικείμενου του Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, καθώς και ένας (1) αλλοδαπός υπότροφος του Ελληνικού Κράτους.

Ενδεικτικός συνοπτικός πίνακας αξιολόγησης για εισαγωγή στο ΠΜΣ.

	Κριτήρια Επιλογής	Μόρια
1.	Βαθμός πτυχίου	%
2.	Επίπεδο γνώσης της ξένης γλώσσας ή ξένων γλωσσών	%
3.	Γνώση δεύτερης ξένης γλώσσας	%
4.	Πτυχιακή εργασία	%
5.	Επαγγελματική εμπειρία	%
6.	Δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά	%
7.	Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια	%
8.	Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα	%
9.	Δεύτερο πτυχίο (για τεταρτοετή φοίτηση)	%
10.	Κατοχή άλλων Μεταπτυχιακών Τίτλων Σπουδών	%
11.	Γραπτές εξετάσεις	%
12.	Συνάφεια των προπτυχιακών σπουδών με το αντικείμενο του ΜΠΣ	%
13.	Συνέντευξη	%

Άρθρο 4. Πρόγραμμα

1. Πρόγραμμα μαθημάτων για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες των Προγραμμάτων ορίζονται σαφώς στους Κανονισμούς Μεταπτυχιακών Σπουδών των ΠΜΣ.

Σε κάθε ΠΜΣ καθορίζονται σαφώς τα υποχρεωτικά και τα επιλεγόμενα μαθήματα, οι ώρες διδασκαλίας και οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) του κάθε μαθήματος. Για όλα τα μαθήματα απαιτείται η φυσική συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών. Στην περίπτωση παράδοσης μαθημάτων εξ' αποστάσεως, μέσω του διαδικτύου, πρέπει επίσης να εξασφαλίζεται ο έλεγχος της παρακολούθησης με συγκεκριμένες μεθόδους που προσφέρονται από τα σχετικά προγράμματα. Παράλληλα με τα μαθήματα, στο ΠΜΣ προσφέρονται σεμινάρια. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία είναι υποχρεωτική για όλους. Σε ειδικές περιπτώσεις, εφόσον προβλέπεται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΜΣ, η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία μπορεί να αντικαθίσταται με άλλον πρόσφορο επιστημονικό τρόπο που κρίνεται τεκμηριωμένα ότι ισοδυναμεί με την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Το περιεχόμενο του κάθε μαθήματος, με τους τίτλους των διαλέξεων, τον τρόπο αξιολόγησης και τη σχετική βιβλιογραφία, αναγράφονται σαφώς στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών. (Στο παράρτημα 1 παρατίθεται σχετικό υπόδειγμα).

Κάθε εξαμήνο σπουδών διαρκεί τουλάχιστον δώδεκα (12) πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας.

Με πρόταση της ΓΣΕΣ του Τμήματος και έγκριση της ΣΕΣ μπορεί να γίνεται τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων.

2. Διδάσκοντες στα Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών - Επιβλέποντες

Τη διδασκαλία των μαθημάτων και τις ασκήσεις στα ΠΜΣ μπορούν να αναλαμβάνουν:

Μέλη ΔΕΠ ή ΕΠ του οικείου Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ, αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές, ειδικοί επιστήμονες ή διδάσκοντες βάσει του Π.Δ. 407/1980 (ΦΕΚ 112 Α'), οι οποίοι είναι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος και έχουν επαρκές δημοσιευμένο έργο. Το 50% τουλάχιστον των διδασκόντων σε κάθε ΠΜΣ πρέπει να είναι μέλη ΔΕΠ του οικείου ή των συνεργαζόμενων Τμημάτων.

Ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών Ιδρυμάτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής, οι οποίοι είναι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος και έχουν επαρκή επιστημονική συγγραφική ή ερευνητική δραστηριότητα.

Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ.

Τα μέλη ΔΕΠ και ΕΠ δεν επιτρέπεται να απασχολούνται αποκλειστικά σε ΠΜΣ. Η διδασκαλία των μαθημάτων και των ασκήσεων του ΠΜΣ ανατίθεται από τη ΓΣΕΣ ή την ΕΔΕ με απόφασή της.

Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ή φοιτήτρια, ορίζεται από τη ΓΣΕΣ ή την ΕΔΕ, ύστερα από πρόταση της ΣΕ., ένα μέλος ΔΕΠ ή ΕΠ ως σύμβουλος και ένα ως επιβλέπων. Ο σύμβουλος έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της γενικής πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή ή της φοιτήτριας. Ο επιβλέπων έχει την επιστημονική ευθύνη για την εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και ορίζεται όταν γίνει η επιλογή του θέματος. Ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων, οι οποίοι είναι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος, ή άλλα μέλη ΔΕΠ ή ΕΠ, μπορεί να ορίζονται συνεπιβλέποντες του μεταπτυχιακού φοιτητή ή της φοιτήτριας. Για την εξέταση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας ορίζεται από τη ΓΣΕΣ ή την ΕΔΕ του Τμήματος τουλάχιστον τριμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο (2) τουλάχιστον άλλα μέλη ΔΕΠ ή ΕΠ ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' και Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Προγράμματος.

Κάθε μέλος ΔΕΠ μπορεί να αναλαμβάνει την επίβλεψη έως επτά (7) μεταπτυχιακών φοιτητών ή φοιτητριών.

3. Αξιολόγηση μαθημάτων

Η αξιολόγηση και η βαθμολόγηση σε κάθε μάθημα είναι αποκλειστική αρμοδιότητα του διδάσκοντος, γίνεται σε πλήρη ανεξαρτησία από τα άλλα μαθήματα και αποτελεί παράγωγο της αντικειμενικής εκτίμησης της απόδοσης του φοιτητή ή φοιτήτριας στο συγκεκριμένο μάθημα (εργασίες, εξετάσεις κλπ.). Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι σαφώς προσδιορισμένα και αναγράφονται στο ενημερωτικό έντυπο του κάθε μαθήματος.

Ο τελικός βαθμός κάθε μαθήματος προκύπτει από το σύνολο των επιδόσεων των φοιτητών και φοιτητριών σε συγκεκριμένους τομείς (π.χ. εργασίες, εξετάσεις) σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχει ο κάθε διδάσκων στην αρχή του εξαμήνου. Ο ελάχιστος αποδεκτός βαθμός μαθήματος είναι το πέντε (5), με άριστα το δέκα (10). Με απόφαση της ΓΣΕΣ ή της ΕΔΕ, ο ελάχιστος αποδεκτός βαθμός κατοχύρωσης του μαθήματος μπορεί να είναι μεγαλύτερος του πέντε (5).

Σε περίπτωση που ένας φοιτητής ή φοιτήτρια αποτύχει σε ένα μάθημα μπορεί να επανεξετασθεί στο μάθημα αυτό, στο επόμενο εξάμηνο ή στην επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου σύμφωνα με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΜΣ.

Σε περίπτωση αποτυχίας στην επανεξέταση το θέμα παραπέμπεται στη ΣΕ, η οποία θα εισηγείται στη ΓΣΕΣ ή στην ΕΔΕ την οριστική διαγραφή του φοιτητή ή της φοιτήτριας από το ΠΜΣ, ή την παρακολούθηση του ίδιου ή άλλου μαθήματος, σύμφωνα με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

4. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Η ΓΣΕΣ, ή η ΕΔΕ ύστερα από πρόταση της ΣΕ, ορίζει τουλάχιστον Τριμελή Επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και άλλα δύο (2) ή περισσότερα μέλη ΔΕΠ ή ΕΠ ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' και Γ', οι οποίοι είναι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος. Τα μέλη της Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Προγράμματος.

Κάθε φοιτητής και φοιτήτρια υποβάλλει στον επιβλέποντα την πρόταση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Ο σχεδιασμός της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας κάθε φοιτητή ή φοιτήτριας γίνεται με ευθύνη του επιβλέποντος. Μετά το πέρας της συλλογής και επεξεργασίας των πηγών ή των ερευνητικών δεδομένων, ακολουθεί η συγγραφή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Ο τρόπος συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας κάθε Προγράμματος έχει συγκεκριμένες προδιαγραφές, περιλαμβάνεται σε κάθε Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών και είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του κάθε ΠΜΣ.

Το περιεχόμενο της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας θα πρέπει να αφορά σύγχρονα θέματα της επιστήμης και να είναι συμβατό με την αποστολή των ΠΜΣ, όπως αυτή ορίζεται στην εισαγωγή του παρόντος Κανονισμού. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες σε συνεργασία με τους επιβλέποντές τους, ενθαρρύνονται να παρουσιάζουν τα ερευνητικά τους δεδομένα σε συνέδρια και να τα δημοσιεύουν σε επιστημονικά περιοδικά.

Μετά το πέρας της συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και έπειτα από τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα, οι υποψήφιοι παραδίδουν αντίτυπό της στα μέλη της Επιτροπής. Όταν η Επιτροπή κρίνει ότι η εργασία είναι έτοιμη, αυτή υποστηρίζεται δημόσια μετά από σχετική ανακοίνωση της Γραμματείας του Προγράμματος, σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, που προβλέπεται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΜΣ του Τμήματος.

Με απόφαση της ΓΣΕΣ ή της ΕΔΕ ορίζεται η γλώσσα συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Η τελική αξιολόγηση και κρίση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας γίνεται από την παραπάνω Επιτροπή. Για την έγκριση απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των δύο τρίτων (2/3) των μελών της Επιτροπής. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

βαθμολογείται από μηδέν (0) έως δέκα (10), με ελάχιστο βαθμό επιτυχίας το πέντε (5). Σε περίπτωση απόρριψης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας καθορίζεται από τη ΣΕ νέα ημερομηνία αξιολόγησης, τουλάχιστον τρεις (3) μήνες μετά την πρώτη κρίση. Σε περίπτωση δεύτερης απόρριψης ο υποψήφιος διαγράφεται από το ΠΜΣ.

Η εγκεκριμένη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, μετά το πέρας των ενδεχομένων διορθώσεων που προτείνει η Επιτροπή, κατατίθεται στη βιβλιοθήκη σε δύο αντίτυπα, ένα (1) βιβλιοδετημένο έντυπο και ένα (1) αντίτυπο σε ηλεκτρονική μορφή. Εφόσον προβλέπεται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΜΣ, η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία μπορεί να αντικαθίσταται με άλλον πρόσφορο Με ευθύνη της Βιβλιοθήκης του ΠΘ δημιουργείται ηλεκτρονική βάση με τις Μεταπτυχιακές Διπλωματικές Εργασίες του ΠΘ, η οποία δημοσιεύεται στο ιδρυματικό αποθετήριο του Πανεπιστημίου.

επιστημονικό τρόπο που κρίνεται τεκμηριωμένα ότι ισοδυναμεί με την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

5. Πρακτική Άσκηση

Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών μπορούν να προβλέψουν Πρακτική Άσκηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών. Οι διαδικασίες ολοκλήρωσης της Πρακτικής Άσκησης και οι τρόποι αξιολόγησης θα αναγράφονται σαφώς στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του κάθε ΠΜΣ.

Γ. ΑΡΘΡΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ

Άρθρο 5. Διδακτορικό Δίπλωμα

1. Εισαγωγή

Το Διδακτορικό Δίπλωμα αποτελεί ακαδημαϊκό τίτλο, ο οποίος πιστοποιεί την ουσιαστική συνεισφορά του κατόχου του στην εξέλιξη καίριων γνωστικών περιοχών, την κατανόηση σε βάθος της επιστημονικής του περιοχής και την εκπόνηση μιας πρωτότυπης ή καινοτόμου εργασίας ή έρευνας στο πεδίο της επιστήμης του.

2. Χρονική διάρκεια

Η ελάχιστη χρονική διάρκεια σπουδών για την απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος είναι τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, για όσους είναι κάτοχοι ΜΔΕ, και (4) τέσσερα πλήρη ημερολογιακά έτη για όσους εισάγονται με βάση το άρθρο 9 παρ. 1, β του Ν. 3685/08. Η μέγιστη διάρκεια φοίτησης ορίζεται στα οκτώ (8) έτη από την ημερομηνία ορισμού της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής.

Η επιτυχής ολοκλήρωση του διδακτορικού κύκλου σπουδών ισοδυναμεί με 180 πιστωτικές μονάδες (ECTS), για όσους παρακολουθούν τριετές πρόγραμμα σπουδών και 240 για όσους παρακολουθούν τετραετές πρόγραμμα σπουδών.

3. Προϋποθέσεις απόκτησης Διδακτορικού Διπλώματος

Για την απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος απαιτείται η κατοχή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ). Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1, β του Ν. 3685/08 σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που προβλέπονται με σαφήνεια από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΜΣ και μετά από αιτιολογημένη απόφαση της ΓΣΕΣ ή της ΕΔΕ, μπορεί να γίνει δεκτός ως υποψήφιος διδάκτορας και μη κάτοχος ΜΔΕ. Το ελάχιστο χρονικό όριο για την απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος για τους υποψήφιους διδάκτορες μη κατόχους ΜΔΕ είναι τουλάχιστον τέσσερα (4) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Στην περίπτωση αυτή ο υποψήφιος διδάκτορας υποχρεούται να περατώσει οργανωμένο

κύκλο επιπρόσθετων μαθημάτων, που ορίζεται από τη ΓΣΕΣ ή την ΕΔΕ στα πλαίσια του ΠΜΣ.

Πτυχιούχοι ΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ, ή ισότιμων σχολών μπορούν να γίνουν δεκτοί ως υποψήφιοι διδάκτορες μόνον εφόσον είναι κάτοχοι ΜΔΕ.

4. Διαδικασία επιλογής υποψηφίων διδασκόντων

Αιτήσεις εγγραφής με στόχο την απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος υποβάλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος σε χρονικές περιόδους που αποφασίζει το ΠΜΣ του εκάστοτε Τμήματος. Οι αιτήσεις των υποψηφίων, εκτός από τα προβλεπόμενα από το Πρόγραμμα δικαιολογητικά, θα συνοδεύονται και από ειδικό έντυπο συμπληρωμένο από μέλος ΔΕΠ του Τμήματος του ΠΘ που ανήκει στις βαθμίδες του Καθηγητή, Αναπληρωτή Καθηγητή ή Επίκουρου Καθηγητή, στην οποία θα αναφέρεται η πρόθεση του να αναλάβει την επίβλεψη του υποψηφίου κατά την εκπόνηση της Διδακτορικής Διατριβής, εφόσον το προβλέπει ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΜΣ. Η ΓΣΕΣ ή η ΕΔΕ εξετάζει αν ο υποψήφιος πληροί τις προϋποθέσεις για την εκπόνηση της Διδακτορικής Διατριβής, με βάση τα κριτήρια που έχουν τεθεί από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

5. Κριτήρια εκπόνησης Διδακτορικής Διατριβής

Η ΓΣΕΣ του Τμήματος ή η ΕΔΕ εξετάζει αν ο υποψήφιος πληροί τις προϋποθέσεις για την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής με βάση τα κριτήρια που έχουν τεθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Ως πιθανά κριτήρια ορίζονται τα εξής:

1. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης
2. Βαθμός πτυχίου
3. Πτυχιακή εργασία
4. Επαγγελματική εμπειρία
5. Δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά
6. Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια
7. Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα
8. Πιστοποιημένη γνώση της ξένης γλώσσας
9. Δεύτερο πτυχίο

Άρθρο 6. Πρόγραμμα

1. Διαδικασία απόκτησης Διδακτορικού Διπλώματος

Για την απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος απαιτούνται:

Ο υποψήφιος διδάκτορας να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς, κατά τη διάρκεια της φοίτησής του, σε ικανό αριθμό μαθημάτων του μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών του ιδίου ή άλλων Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών ή μαθημάτων ειδικά οργανωμένων για τον διδακτορικό κύκλο, εφόσον προβλέπεται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΜΣ ή απαιτηθεί από την Τριμελή Επιτροπή. Επίσης απαιτείται η ενεργή συμμετοχή του σε σεμινάρια, τα οποία θα ορισθούν από την Τριμελή Επιτροπή, και η ολοκλήρωση πρωτότυπων δημοσιεύσεων σε επιστημονικά περιοδικά αναγνωρισμένου κύρους, η παρουσίαση σχετικών με το θέμα του εργασιών σε συνέδρια, σεμινάρια ή ημερίδες. Οι λεπτομέρειες των απαιτήσεων αυτών θα εξειδικεύονται από τις ΓΣΕΣ των Τμημάτων ή τις ΕΔΕ.

Για κάθε υποψήφιο που αρχίζει την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής, ορίζεται από τη ΓΣΕΣ, ή την ΕΔΕ Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή του υποψηφίου, η οποία είναι αρμόδια για την καθοδήγηση και επίβλεψη του. Η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή απαρτίζεται από τον επιβλέποντα, που είναι μέλος ΔΕΠ του οικείου Τμήματος και ανήκει

στη βαθμίδα του Καθηγητή ή του Αναπληρωτή Καθηγητή ή του Επίκουρου Καθηγητή και δύο άλλα μέλη που μπορεί να είναι (ανάλογα με την διαθεσιμότητα τους και την ερευνητική τους εμπειρία) μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ιδίου ή άλλου ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας Καθηγητές ΑΕΙ, Καθηγητές ΑΣΕΙ ή μέλη ΕΠ των ΤΕΙ και της ΑΣΠΑΙΤΕ ή ερευνητές των βαθμίδων Α', Β' και Γ' αναγνωρισμένου Ερευνητικού Κέντρου της ημεδαπής ή της αλλοδαπής που είναι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος. Τα μέλη της Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή στην οποία ο υποψήφιος Διδάκτορας εκπονεί την διατριβή του. Κάθε μέλος ΔΕΠ μπορεί να επιβλέπει έως πέντε (5) το πολύ υποψήφιους διδάκτορες.

Η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα καθορίζει το θέμα της Διδακτορικής Διατριβής. Ο υποψήφιος διδάκτορας υποβάλλει προς έγκριση στην Τριμελή Επιτροπή ερευνητική πρόταση για τη Διδακτορική Διατριβή. Ο τρόπος συγγραφής της πρότασης και η διαδικασία υποστήριξης της είναι συγκεκριμένος για κάθε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα υποβάλλει έκθεση προόδου στη ΓΣΕΣ του Τμήματος ή την ΕΔΕ στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους.

2. Εκπόνηση της Διδακτορικής Διατριβής

Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής ο υποψήφιος διδάκτορας ασχολείται με την αξιολόγηση και διερεύνηση των πηγών, ή τη συλλογή των ερευνητικών δεδομένων, την επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων. Οι κανόνες που διέπουν την ερευνητική διαδικασία καθώς και την επίβλεψη της προόδου του υποψήφιου διδάκτορα περιγράφονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΜΣ. Ο τρόπος συγγραφής της Διδακτορικής Διατριβής και η διαδικασία κατάθεσής της περιγράφονται με σαφήνεια στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΜΣ.

Για την τελική αξιολόγηση και κρίση της Διδακτορικής Διατριβής του υποψήφιου διδάκτορα μετά την ολοκλήρωση των υποχρεώσεων του ορίζεται από την ΓΣΕΣ ή την ΕΔΕ Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή, στην οποία μετέχουν και τα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να είναι μέλη ΔΕΠ, εκ των οποίων τουλάχιστον δυο (2) πρέπει να ανήκουν στο οικείο Τμήμα. Τα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής μπορεί να είναι μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, αποχωρήσαντες λόγω ορίου ηλικίας Καθηγητές ΑΕΙ, Καθηγητές ΑΣΕΙ ή μέλη Ε.Π. των ΤΕΙ και της ΑΣΠΑΙΤΕ ή ερευνητές των βαθμίδων Α'. Β'. και Γ' αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού, οι οποίοι είναι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος. Όλα τα μέλη της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή, στην οποία ο υποψήφιος διδάκτορας εκπόνησε την Διδακτορική Διατριβή του. Δύο από τα μέλη ΔΕΠ της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής ανήκουν στην βαθμίδα του Καθηγητή.

Ο υποψήφιος διδάκτορας αναπτύσσει την Διδακτορική Διατριβή του, δημόσια, ενώπιον της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, η οποία στη συνέχεια κρίνει το πρωτότυπο της Διδακτορικής Διατριβής και κατά πόσον αυτή αποτελεί συμβολή στην επιστήμη. Για την έγκριση της Διδακτορικής Διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη τουλάχιστον πέντε (5) μελών της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Η αναγόρευση του υποψηφίου σε διδάκτορα γίνεται από την ΓΣΕΣ ή την ΕΔΕ. Με απόφαση της ΓΣΕΣ ή της ΕΔΕ ορίζεται η γλώσσα συγγραφής της Διδακτορικής Διατριβής.

Η Διδακτορική Διατριβή αξιολογείται πρώτα ως επιτυχής ή απορριπτέα. Σε περίπτωση που θεωρηθεί επιτυχής βαθμολογείται από το πέντε(5) μέχρι το δέκα(10). Σε περίπτωση απόρριψης της Διδακτορικής Διατριβής καθορίζεται από την Επταμελή

Εξεταστική Επιτροπή νέα ημερομηνία αξιολόγησης τουλάχιστον τρεις (3) μήνες μετά την πρώτη κρίση. Σε περίπτωση δεύτερης απόρριψης ο υποψήφιος διαγράφεται.

Η εγκεκριμένη Διδακτορική Διατριβή, μετά τις τυχόν διορθώσεις που προτείνει η Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή, κατατίθεται στη βιβλιοθήκη σε δύο αντίτυπα, ένα (1) βιβλιοδετημένο έντυπο και ένα (1) σε ηλεκτρονική μορφή. Με ευθύνη της Βιβλιοθήκης του ΠΘ δημιουργείται ηλεκτρονική βάση με τις Διδακτορικές Διατριβές του ΠΘ, η οποία δημοσιεύεται στο ιδρυματικό αποθετήριο του Πανεπιστημίου.

Δ. ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ

Άρθρο 7

1. Παρακολούθηση μαθημάτων

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Το ανώτερο όριο των επιτρεπόμενων απουσιών για κάθε μάθημα ορίζεται στο 30%.

Οι ελάχιστες διδακτικές ώρες κάθε εξαμήνου, όπως και ο ανώτατος αριθμός μαθημάτων στα οποία μπορεί να εγγραφεί κάθε φοιτητής ή φοιτήτρια ανά εξάμηνο, ορίζονται από τους επιμέρους Κανονισμούς Μεταπτυχιακών Σπουδών κάθε Προγράμματος.

Τα ΠΜΣ ενθαρρύνονται και παρέχουν στους φοιτητές την ευκαιρία παρακολούθησης μαθημάτων από άλλα συγγενή ΠΜΣ.

Η δήλωση των μαθημάτων παρακολούθησης είναι υποχρεωτική για κάθε εξάμηνο. Παραβίαση της προθεσμίας εγγραφής ισοδυναμεί με απώλεια της δυνατότητας παρακολούθησης του τρέχοντος εξαμήνου. Σε αυτή την περίπτωση, για τη συνέχιση της φοίτησης απαιτείται απόφαση της ΓΣΕΣ, ή της ΕΔΕ, ύστερα από πρόταση της ΣΕ.

Σε ΠΜΣ στα οποία προβλέπονται δίδακτρα, αυτά καταβάλλονται με την έναρξη του εξαμήνου. Σε περίπτωση διακοπής της φοίτησης στο ΠΜΣ δεν επιστρέφεται το μέρος των διδάκτρων που έχει καταβληθεί.

Τα ΠΜΣ του ΠΘ ενθαρρύνονται να αναθέτουν στους υποψήφιους διδάκτορες επικουρικό διδακτικό έργο σε προπτυχιακούς φοιτητές.

2. Αναστολή φοίτησης

Κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής και φοιτήτρια ή υποψήφιος διδάκτορας έχει το δικαίωμα να ζητήσει άδεια αναστολής της παρακολούθησης των μαθημάτων ή της εκπόνησης της Διδακτορικής Διατριβής του. Η διάρκεια αναστολής δεν μπορεί να είναι περισσότερο από ένα (1) έτος και χορηγείται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις.

3. Μερική φοίτηση

Όλες οι λεπτομέρειες λειτουργίας ΠΜΣ μερικής φοίτησης καθορίζονται από τον επιμέρους Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του κάθε ΠΜΣ.

4. Υλικοτεχνική Υποδομή

Για την κάλυψη των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του κάθε ΠΜΣ οι φοιτητές και φοιτήτριες καθώς και οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν πρόσβαση στην υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος (βιβλιοθήκη, εργαστήρια, κλινικές κλπ.).

5. Ολοκλήρωση των σπουδών

Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής ή φοιτήτρια θεωρείται κάτοχος του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης από τη στιγμή που ολοκλήρωσε πλήρως τις υποχρεώσεις του, ενώ κάτοχος του Διδακτορικού Διπλώματος θεωρείται ο υποψήφιος διδάκτορας που έχει αναγορευθεί από την ΓΣΕΣ ή την ΕΔΕ. Η αναγόρευση καθώς και η κατομολόγηση των

Διδακτόρων γίνεται από την ΓΣΕΣ, ή την ΕΔΕ σε περίπτωση διατμηματικών ή διαπανεπιστημιακών Προγραμμάτων.

Η καθομολόγηση για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες τελείται από τον Κοσμήτορα της κάθε Σχολής, παρουσία των Πρυτανικών Αρχών, των Διευθυντών των Προγραμμάτων και των Προέδρων των Τμημάτων. Στην περίπτωση των Ανεξάρτητων Τμημάτων η καθομολόγηση τελείται από τις Πρυτανικές Αρχές, παρουσία των Διευθυντών των Προγραμμάτων και των Προέδρων των Τμημάτων.

6. Βεβαιώσεις

Η μορφή του Μεταπτυχιακού και Διδακτορικού Διπλώματος, και το τελετουργικό της ορκωμοσίας, θα καθοριστούν με αποφάσεις του Πρυτανικού συμβουλίου. Για τη μορφή του Παραρτήματος Διπλώματος, ισχύει η απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου της 224/17-10-2008 συνεδρίασης του και οι διατάξεις της Υ.Α. Φ5/89656/Β3/13-8-2007.

7. Γραμματειακή κάλυψη, τεχνολογική και οικονομική υποστήριξη

Η γραμματειακή κάλυψη των ΠΜΣ όπως και οποιαδήποτε τεχνολογική και οικονομική υποστήριξη, σε γραφεία και προσωπικό, πρέπει πάντα να προβλέπεται από τις ΓΣΕΣ ή τις ΕΔΕ κατά την υποβολή έγκρισης των Προγραμμάτων στην Πρυτανεία, είτε από υπάρχον μόνιμο προσωπικό των Τμημάτων, είτε με τη διαδικασία προσλήψεων που θα βαρύνει τον προϋπολογισμό των Προγραμμάτων.

Άρθρο 8. Οικονομικά. Διαχείριση εσόδων και εξόδων

1. Πόροι

Τα ΠΜΣ δικαιούνται χρηματοδότησης από τον τακτικό προϋπολογισμό σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση έγκρισης τους, η οποία καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις χρηματοδότησής τους βάσει κριτηρίων ποιότητας και των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης του οικείου Τμήματος σύμφωνα με το Ν. 3374/05 και του καθενός ΠΜΣ σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 3685/08.

Πόροι των Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, επίσης μπορεί να είναι δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα, χορηγίες φορέων του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα γενικά, νομικών ή φυσικών προσώπων ή πόροι από ερευνητικά προγράμματα, κοινοτικά προγράμματα, επιχορηγήσεις του κρατικού προϋπολογισμού και δίδακτρα. Το ποσό των διδάκτρων καθορίζεται κάθε χρόνο με απόφαση της ΣΕΣ μετά από εισήγηση της ΓΣΕΣ ή της ΕΔΕ.

Η διαχείριση των εσόδων και των εξόδων των ΠΜΣ γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) και κατανέμεται ως εξής :

A) 65% για λειτουργικά έξοδα του Προγράμματος και για αμοιβές αποζημιώσεις του διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού για εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους, για τη χορήγηση υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές, και για άλλες ανάγκες μετά από πρόταση της ΓΣΕΣ ή της ΕΔΕ.

B) 25% για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος που αφορούν στο ΠΜΣ οι κατηγορίες των οποίων ορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου Ειδικής Σύμβασης .

α) Το 5% των συνολικών εσόδων των Π.Μ.Σ. θα διατίθεται για κεντρικές δράσεις του Ιδρύματος (π.χ. προβολή και διαφήμιση των Π.Μ.Σ., εκδόσεις, τεχνική υποστήριξη, ηλεκτρονικές υπηρεσίες, γραμματειακή υποστήριξη, βάσεις δεδομένων κλπ). Το υπόλοιπο 20% θα διατίθεται για τις εξής κατηγορίες λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος που αφορούν τα Π.Μ.Σ.:

- έξοδα συντήρησης και αναβάθμισης των χώρων και μέσων διδασκαλίας
- έξοδα γραμματειακής υποστήριξης των Π.Μ.Σ.
- κάθε είδους αναλώσιμα που σχετίζονται με τη λειτουργία των Π.Μ.Σ. (π.χ. εργαστηριακά αναλώσιμα για την εκπόνηση μεταπτυχιακών διατριβών).

Το 5% θα παρακρατείται ετησίως (το Μάρτιο) και θα μεταφέρεται σε ξεχωριστό κωδικό του ΕΛΚΕ, κοινό για όλα τα Π.Μ.Σ., με Επιστημονικό Υπεύθυνο τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού. Το υπόλοιπο 20% θα παραμένει στον κωδικό του Π.Μ.Σ. στον ΕΛΚΕ, σε ξεχωριστή υποκατηγορία.

β) Σύμφωνα με απόφαση της Συγκλήτου Ειδικής Σύνθεσης στην 17^η/15-4-2011 συνεδρίασή της, εκτός της κράτησης του 5% επί των συνολικών εσόδων των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) που διατίθεται για κεντρικές δράσεις του Ιδρύματος (π.χ. προβολή και διαφήμιση των Π.Μ.Σ.), σύμφωνα με την απόφαση της 9ης/25-9-09 συνεδρίασης της Συγκλήτου Ειδικής Σύνθεσης, θα παρακρατείται ετησίως επιπλέον 5% το οποίο θα διατίθεται για την πληρωμή μέρους των ιδρυματικών συνδρομών πρόσβασης στις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων περιοδικών (πλήρους κειμένου και βιβλιογραφικές) που προμηθεύεται σε ετήσια βάση η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και την υποστήριξη των αναγκών των μεταπτυχιακών φοιτητών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Το επιπλέον 5% θα μεταφέρεται στο αντίστοιχο υπόεργο ανάπτυξης της ψηφιακής συλλογής και των πληροφοριακών συστημάτων της Βιβλιοθήκης το οποίο αποτελεί μέρος του κοινού για όλα τα Π.Μ.Σ έργου (κωδικός 3900) του ΕΛΚΕ, με Επιστημονικό Υπεύθυνο τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού, στο οποίο ήδη μεταφέρεται και το 5% για τις κεντρικές δράσεις του Ιδρύματος».

γ) Το 10% των εσόδων χρησιμοποιείται για κρατήσεις υπέρ του ΕΛΚΕ.

Η παραπάνω κατανομή δεν ισχύει στην περίπτωση χορηγίας ή δωρεάς για συγκεκριμένο σκοπό, καθώς και για κρατικές επιχορηγήσεις, οι οποίες κατανέμονται σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

2. Διαχείριση

Η διαχείριση των οικονομικών κάθε Π.Μ.Σ. θα γίνεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Π.Μ.Σ., αλλά οι δαπάνες θα εγκρίνονται με απόφαση της ΓΣΕΣ του Τμήματος. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ είναι αρμόδιος για τη σύνταξη του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, οι οποίοι ελέγχονται από την Επιτροπή Οικονομικών του ΠΜΣ, και υποβάλλονται στη ΓΣΕΣ ή στην ΕΔΕ για έγκριση μια φορά το χρόνο. Ο προϋπολογισμός καθώς και ο οικονομικός απολογισμός κάθε Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών μετά την έγκριση του από την ΓΣΕΣ ή την ΕΔΕ υποβάλλεται στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος. Η επιλεξιμότητα των δαπανών ελέγχεται από τον ΕΛΚΕ. Σε περίπτωση σοβαρής διαφωνίας μεταξύ ΕΛΚΕ και Τμήματος, το θέμα θα επανέρχεται στη Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης.

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ έχει την ευθύνη παρακολούθησης, εκτέλεσης του προϋπολογισμού και της έκδοσης εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών.

3. Δαπάνες

Οι πόροι του ΠΜΣ διατίθενται για:

1. Πρόσληψη διδακτικού και διοικητικού προσωπικού.
2. Αποσβέσεις κάθε είδους εξοπλισμού και επίπλων, έντυπα και γραφική ύλη, υλικά άμεσης ανάλωσης, μεταφορές, τηλεπικοινωνίες και διάφορα έξοδα που αφορούν στη διδασκαλία, τη διοικητική υποστήριξη του ΠΜΣ, την προβολή και διαφήμιση του ΠΜΣ.
3. Μετακινήσεις και αποζημιώσεις προσκεκλημένων καθηγητών και ερευνητών.
4. Μετακινήσεις προσωπικού ή φοιτητών, στο πλαίσιο συνεδρίων, ερευνητικών ή διοικητικών καθηκόντων που σχετίζονται με το ΠΜΣ.

5. Υποτροφίες φοιτητών και φοιτητριών του ΠΜΣ.
6. Αμοιβές για την ανάπτυξη ή τροποποίηση του ΠΜΣ, και την προετοιμασία ψηφιακού υλικού σε μαθήματα εξ' αποστάσεως.
7. Άλλα έξοδα που σχετίζονται με τη λειτουργία του ΠΜΣ και γίνονται μετά από αποφάσεις της ΓΣΕΣ ή της ΕΔΕ.

4. Υποτροφίες

Κάθε ΠΜΣ, εκτός αυτών που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από τον τακτικό προϋπολογισμό, διαθέτει τουλάχιστο το 10% των συνολικών εσόδων του για υποτροφίες, μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών καθώς και υποψηφίων διδασκόντων, με κριτήριο τις επιδόσεις τους, την οικονομική τους κατάσταση κλπ. Μαζί με τον ετήσιο απολογισμό, στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του ιδρύματος, θα κατατίθενται ονομαστικά οι υποτροφίες για κάθε Π Μ Σ και το ποσό που έχει διατεθεί για τον σκοπό αυτό.

5. Υγειονομική κάλυψη - Φοιτητικά δάνεια

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες για απόκτηση ΜΔΕ καθώς και οι υποψήφιοι διδάκτορες που δεν έχουν υγειονομική κάλυψη δικαιούνται υγειονομικής και νοσοκομειακής περίθαλψης, όπως ισχύει και για τους προπτυχιακούς φοιτητές.

Οι διατάξεις του άρθρου 13 του Ν. 2640/1998 (ΦΕΚ 206 Α') εφαρμόζονται αναλόγως και στους μεταπτυχιακούς φοιτητές ή φοιτήτριες για απόκτηση ΜΔΕ ή στους υποψήφιους διδάκτορες, σε περίπτωση που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους.

Για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και φοιτήτριες καθώς και τους υποψήφιους διδάκτορες εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 43 του Ν. 2413/1996 (ΦΕΚ 124 Α') για τη χορήγηση φοιτητικών δανείων.

Άρθρο 9. Διασφάλιση ποιότητας

1. Θέματα πνευματικών δικαιωμάτων και δεοντολογίας

Τα πνευματικά δικαιώματα των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών και Διδακτορικών Διατριβών ή τα πιθανά δικαιώματα ευρεσιτεχνίας ή εμπορικής εκμετάλλευσης των εργασιών καθορίζονται με σχετικές αποφάσεις της Επιτροπής Δεοντολογίας του ΠΘ.

Κάθε είδους λογοκλοπή στις εργασίες των μαθημάτων, τις δημοσιεύσεις ή τη συγγραφή των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών και Διδακτορικών Διατριβών, επιπόνηση ερευνητικών δεδομένων και αντιεπιστημονική συμπεριφορά γενικότερα απαγορεύεται. Η Επιτροπή Δεοντολογίας είναι αρμόδια να ενημερώνει σχετικά τους φοιτητές και φοιτήτριες των ΠΜΣ, και να επιβάλλει ποινές όπου αυτό είναι αναγκαίο. Λεπτομερείς οδηγίες για το θέμα θα εκδίδονται από την Επιτροπή Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου.

2. Αξιολόγηση Προγραμμάτων

Τα ΠΜΣ του ΠΘ προσαρμόζονται στις διατάξεις περί αξιολόγησης του Ν. 3685/08 (άρθρο 1, παρ. 2), και συντάσσουν κάθε τρία χρόνια έκθεση αξιολόγησης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3374/05.

3. Ιστοσελίδα των ΠΜΣ

Κάθε ΠΜΣ έχει την ιστοσελίδα του στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, ή και σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα κρίνει το Τμήμα, ιδιαίτερα σε προγράμματα συνεργασίας με Πανεπιστήμια του εξωτερικού. Η επίσημη ιστοσελίδα του ΠΜΣ ενημερώνεται διαρκώς και περιέχει όλες τις πληροφορίες και ανακοινώσεις του Προγράμματος και αποτελεί τον επίσημο χώρο ενημέρωσης των φοιτητών και φοιτητριών.

Άρθρο 10. Ίδρυση νέων ΠΜΣ

Για την υποβολή πρότασης για την ίδρυση νέου Π.Μ.Σ. πρέπει εκτός των απαιτούμενων δικαιολογητικών να κατατίθεται και αιτιολογημένη έκθεση, η οποία θα περιλαμβάνει τα εξής:

- Το αντικείμενο και το στόχο.
- Τη σκοπιμότητα
- Τις επιστημονικές περιοχές (απ' όπου να προκύπτει ότι δεν υπάρχει σημαντική επικάλυψη με άλλα Π.Μ.Σ.).
- Τα κριτήρια επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών.
- Το αναλυτικό πρόγραμμα μαθημάτων, με τίτλους και περιγραφή κάθε μαθήματος.
- Τους διδάσκοντες κάθε μαθήματος,
και γενικότερα να ακολουθούνται όλες οι σχετικές διατάξεις του παρόντος Κανονισμού.

Όλα τα θέματα (ίδρυση, λειτουργία, τροποποίηση, αναθεώρηση κλπ.) που αφορούν στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, αξιολογούνται αρχικά από την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και κατόπιν κατατίθενται στη Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης.

Άρθρο 11. Γενικές διατάξεις

Η διάρκεια λειτουργίας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών καθορίζεται με βάση το Ν. 3685/08.

Οι τροποποιήσεις των ΠΜΣ γίνονται με βάση τις κείμενες διατάξεις. Αποφάσεις για αναθεώρηση του Προγράμματος λαμβάνονται από τη ΓΣΕΣ ή την ΕΔΕ. Ο Διευθυντής του Προγράμματος σε συνεργασία με την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών έχει την αρμοδιότητα να προτείνει στη ΓΣΕΣ ή την ΕΔΕ το αναθεωρημένο πρόγραμμα.

Το ΠΘ ενθαρρύνει ιδιαίτερα τα Τμήματά του να οργανώνουν κοινά ΠΜΣ μεταξύ ημεδαπών και αλλοδαπών ΑΕΙ, όπως ορίζεται στο άρθρο 10 του Ν. 3685/08.

Νέα θέματα που προκύπτουν και δεν έχουν προβλεφθεί κατά την εφαρμογή του παρόντος Κανονισμού ρυθμίζονται από την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Άρθρο 12. Μεταβατικές διατάξεις

Η εφαρμογή του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, και η προσαρμογή όλων των ΠΜΣ του Ιδρύματος σ' αυτόν, πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τον Ιούνιο του 2010.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών συντάχθηκε από την επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, η οποία απαρτίζεται από τα παρακάτω μέλη:

Καθηγητής Ιωάννης Θεοδωράκης, Συντονιστής Επιτροπής

Καθηγητής Δημήτριος Κυρτάτας, Μέλος

Καθηγητής Γεώργιος Λυμπερόπουλος, Μέλος

Αν. Καθηγητής Γεώργιος Χάλκος, Μέλος

Επικ. Καθηγητής Χρήστος Χατζηχριστοδούλου, Μέλος

Επικ. Καθηγητής Φίλιππος Βλάχος, Μέλος

Επικ. Καθηγητής Αθανάσιος Εξαδάκτυλος, Μέλος

Επικ. Καθηγητής Αθανάσιος Τζιαμούρτας, Μέλος